

Petra Dvořáková

**chi
rur
g.**

Host

Před sebou neutečeš!

chirurg

Petra Dvořáková

**chi
rur
g.**

Brno 2019

© Petra Dvořáková, 2019
© Host — vydavatelství, s. r. o., 2019
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-0103-8 (PDF)
ISBN 978-80-275-0104-5 (ePUB)
ISBN 978-80-275-0105-2 (MobiPocket)

„Jak vám mohl, do prdele, uplavat žlučník?“

Pozoruju primáře, jak vztekle buší rukou do stolu. Chudák holka se před ním klepe jak ratlík. A to staniční říkala, že prej bude šikovná.

„Co když to bylo maligní?! A ten člověk kvůli vám umře! Co budete dělat pak? Taky budete čumět jak tele na nová vrata?“

Houby maligní. Dělal jsem to já, takže vím přesně, že tam nebylo vůbec nic. Krom pěkný hromádky drobných kamínků. Proto jí to asi taky uplavalo. Nimrala se v emitce, aby kamínky vybrala, pak bezmyšlenkovitě pustila na rozstříženej žlučník vodu, a než se vzpamatovala, emitka přetekla a žlučník pěkně elegantně zahučel do výlevky.

Holka jen klopí hlavu, má slzy na krajíčku. Vsadím se, že za dva dny dá výpověď. Skoro mám chuť říct, že takovejch hovadin se jí ještě stane. Ale primáři nemá smysl odporovat. Zvláště když takhle běsní. Jestli někdo dělá čest svému jménu, tak je to on. Lončák alias malý divoký prase. Většinou se ale chová jako velká

svině. Vydrží mu to ještě tak pět minut, vystřílí celej arzenál nejsprostších urážek, pak za sebou zabouchne dveře a přesně v tom okamžiku nasadí ten nejmírumilovnější výraz na světě, jen aby všichni viděli, jakýho tady máme důstojného pana primáře Sovu. Teda až na to, že ten náš je tlustej, plešatej a o patnáct let mladší. A totální kretén.

Ranní pojeb, jak tomu tady říkají sestry ze sálu, může být jen větší, menší, nebo teda přímo megalomanickej, což byl ten dnešní. Hned po něm si jdeme každej po svým. Já mám nabitej operák, od čistýho po úplný sračky. V každým případě jsem ale na sále rád. Jednak tam člověk tak nějak vidí odvedenou práci, a jednak mu to pomáhá zapomenout na jeho vlastní starosti. A těch já mám víc než dost.

V umývárně před sálem jsem strašně brzo, mohl jsem ještě sedět na lékařáku, ale chci být chvilku v klidu. Pustím vodu na ruce a začnu kartáčkem drhnout jeden prst po druhým. Mám dost času, tak si dávám záležet. Koukám u toho do jednoho ze zrcátek, který se tu objevily minulej tejden. Nápad staniční poté, co se Šárka nahrnula na sál a zpod čepice jí visel pramen vlasů. Podle mě to ale staniční udělala naschvál. Pod těma sálovejma zářivkama vypadá každej o dost hůř než ve skutečnosti. Zírám sám sobě tupě do tváře a přemejšlím, jestli je to na pětáctyřicet tak zlý. Jasně, doba, kdy jsem si budoval image Bona s kytařou a culíkem, je dávno pryč, ale na druhou stranu

ani ty krátký vlasy s jemnejma šedinama po bocích nevypadají špatně. Jen bych se někdy potřeboval vyspat.

„Dobrý ráno,“ ozve se mi za zády instrumentářka Lenka. Jak jsem ještě takovej vypnutej, skoro se leknou. Jako vždycky vypadá jako dlouhonohá vznešená gazela, i v těch neforemnejch sálovejch hadrech. Pomrkává na mě od chvíle, kdy sem nastoupila. Jen přikývnu a dělám, že ji nevidím. I když ve skutečnosti pozoruju každej její pohyb. Skoro nechápu, že někdo tak křehkej se dal na takovej řeznickej obor. Protože klasická chirurgie taková je. Žádný vznešený jemný práce. Puch útroby, sprostí doktoři a stres. Tak bych to shrnul v kostce. Ale když si člověk tohle odmyslí, je chára skoro magický umění.

„Paní doktorka Lodrová bude s váma celej den?“ zeptá se Lenka a znova zamrká gazelíma očima.

Ptá se sice medově, ale vím jistě, že ji Šárka příšerně štve. Stejně jako většinu lidí kolem.

„Jo. Ty varixy bude dělat ona,“ odpovím a Lenka jen protočí oči. Přesně pro tohle se s ní nevyspím. Přesně pro tohle. I když mi už nějakou dobu dává najevo, že by chtěla.

Jsem unavenej. Úplně příšerně. Tak unavenej, jak může bejt jedině doktor, kterej stál několik hodin v tahu

na sále a snažil se poskládat úplně vylitý břicho. Takhle to dopadne vždycky, když si myslím, že bude klid.

„Tak game over, vážení,“ zamumlám, jakmile mám hotovej poslední steh. Shodím ze sebe operační hadry, nechám to na podlaze přímo na sále, ani se neohlídnu. Šárka už se taky sype pryč, nasraná jak pes. Co taky chci, čtyři hodiny držela háky. I Vincze na první asistenci to jeho věčný kafrání přešlo.

Zapadnu na lékařák a postavím vodu na kafe.

„Dáš si taky?“ zeptám se Šárky, která se v závěsu přihrnula za mnou. Samozřejmě chyba.

„Jdi k čertu,“ štěkne, ani se na mě nepodívá.

Zas má tu svou náladu. Lepší na ni vůbec nemluvit. To je ta moje podělaná doktorská zodpovědnost. Pořád někoho zachraňovat, ulehčovat mu život. A nic z toho. Chvilí dopisuju dokumentaci, pak ještě příběhne sestra z anestezie, ať jí podepíšu operační protokol, a sotva zhltnu bagetu, musím na ambulanci.

V čekárně v přízemí se to hromadí hůř jak migranti u hranic. I když jsou rozvalený okna, vzduch je tu příšernej. Zkousím odhadnout, kolik lidí tu tak sedí. Na to, že je čtvrtek odpoledne, je to darda. Dědek s obrovským kusem gázy přes ruku, prosakuje mu krev. Jen co zasednu ke stolu, Zdena ho volá jako prvního. Je dokonalá. S výrazem nasraný maminy tu srovná do latě každýho. Přesně ten typ sestry, co je na ambulanci k nezaplacení. Všechno s ní jde jako po másle.

Chlápka už má zadanýho v počítači. Kouknu na jméno a ročník.

„Tak, pane Bartoš, co jste dělal?“ zeptám se, zatímco Zdena dědkovi rozbaluje prsty z několika vrstev gázy. Dědek je zjevně hlucšej jak poleno, takže to musím zopakovat.

„Ále, sem se štrejchl sekyrou,“ odpoví nakonec.

Přesně jak si to představuju. Štrejchnutí sekerou je ve skutečnosti parádně hlubokej zásek kus nad palcem. Tady nic neobvyklýho. Z okolních vesnic se tu sjížděj lidi s různějma úrazama, podle toho, co a jak se právě rozhodli kutit. Obhlížím ránu, jde to až na kost.

„To budeme muset zašít,“ hulákám na dědka. „Co myslíte, Zdeni, bude lepší zadní steh, nebo křížkovej?“ dodám polohlasně. Zdena obrátí oči v sloup, že už zase začínám ty svoje srandičky. Bartošovi pro jistotu zopakuje, co jsem říkal. Ten zadní steh samozřejmě vynechá. Pak všechno běží jak na drátkách. Moc se s tím nevyšívám, dědkovi jizva vadit nebude.

Potom jsou na kontrolu tři zasádrovaný nohy, podle rentgenů všechno dobrý, většinou jsou to pacienti, který dělala Šárka. Ambulance, to je její. Primář ji na sál moc nedává a ona je mu za to vděčná.

Nakonec vlez do dveří jakási mladá holka a naříká, že jí bolí břicho a kyčel. Kouknu se na ročník, je jí sotva dvacet. Krásný černý vlasy skoro po pás. Výstavní kousek.

„Kdy vám to začalo?“ zeptám se. Prsa tak dvojky, ale neva, i tak je dobrá.

„Minulej tejden,“ chytá se na pravým boku.

Přesně podle Zdeninejch instrukcí si stahuje džíny a lehá na lehátko. Všimnu si průsvitnejch krajkovejch kalhotek.

„A to začalo takhle samo od sebe?“ Prohmatávám jí břicho, který je krásně měkký. „Nespadla jste?“

„No... plácla jsem sebou na in-linech. Ale jen trochu, do trávy,“ odpoví mi holka.

Je doopravdy hezká, má takový hodně vyrýsovaný rty a dokonale tvarovaný lícní kosti.

„A co bolí víc, břicho, nebo kyčel?“ zkusím jí zacvičit s nohou.

„Asi ta noha,“ odpoví, a dokonce trochu sykne, když zkusím kyčel vybočit do strany. Spíš ale ukazuje na tříslu.

„To můžou být natažený vazy. Z toho pádu. Gynekologický potíže nemáte? Kdy jste tam byla naposled?“ zeptám se pro jistotu.

„Před půl rokem, všechno dobrý.“

Na noze taky nic zvláštního nevidím. Holka se rychle souká zpátky do kalhot a čeká, co jí řeknu. Napíšu jí prášky na bolest a doporučím klidovej režim. Rentgenovat to teď nemá smysl. Jestli někde slítla, chce to čas.

„Za týden se tady ukažte. A zajděte si i na tu gyndu. Pro jistotu, může se tam přenášet něco z břicha,“ vysvětluju holce, zatímco jí Zdena pakuje ze dveří.

Ještě na ni koukám, jak vychází ven, a něco se mi na tom nezdá. Trochu jako by tý kyčli uhýbala. Ale uvidím, co za tejdén.

Domů dojedu skoro za tmy. Sníh jako obvykle nikdo neodklidil, prohrnovač tady na vesnici nejezdí, ráno to vždycky jen někdo protáhne traktorem. V oknech baráku se svítí. V předsíni hodím tašku na věšák a rychle prohrábnu hromadu letáků ve schránce. Tisíckrát jsem tý babě, co tu roznáší poštu, říkal, ať to sem nehází. Nápis na dveřích je jí šumák. I když topíme na plný pecky, je tu pořád trochu cejtit vlhkost a plíseň. Kamennej barák, co můžu čekat. Kdybych věděl, že se sem jednou budu muset přestěhovat natrvalo, nekupuju ty obrovský pozemky kolem a raději vrazím peníze do domu.

Markéta je v kuchyni. Vůbec se mi nechce dovnitř. Kde jsou ty časy, kdy byla celá šťastná, že si vzala doktora. To netušila, že s ním skončí v zapadlým špitále někde u hranic. Místo toho, aby dělala paní chirurgovou v Praze, jak si ten její tatík představoval. Nemohli tušit, že to celý tak výstavně poseru. V duchu děkuju bohu, že jsme daleko od Prahy. Zatím se zdá, že tady nikdo nepřišel na to, co se tam tenkrát stalo. A Markéta drží hubu, to je jistý. Teda před lidma. Na mě to

vytáhne pokaždý, když se trochu chytne. Je jen otázkou času, kdy to celý praskne. Někteří z doktorů ze špitálu se potká někde na kongresu s někým z kliniky, ten si pustí pusu na špacír, a je vymalováno. Vlastně je zázrak, že se to doteď nestalo. Nebo stalo, ale já se o tom nedozvěděl.

„Ahoj,“ vejdu do kuchyně.

Anička právě chystá na stůl a Markéta žehlí. Nesnáším ten její první pohled, když vlezu do dveří. I když se tváří, že se usmívá, je to obyčejná kontrola. Radši uhnu pohledem. Anička je ráda, že jsem doma. Už dlouho to mezi ní a Markétou skřípe. Jak by taky ne? Anička roste do krásy a Markéta žárí. Uvědomuje si, že stárne. Docela přibrala, a hlavně má pocit, že celý život tady na vesnici je úplně zabitej. I ta její vysněná práce jí je za ty roky ukradená. Vždycky tvrdila, že jí je jedno, na jaký škole bude, hlavně že chce učit. Jenže dávno už nedělá nic jiného než jen nadává, jací jsou tady vymaštění venkovští spratci, z kterých nikdy nic nebude. To pražský dětičky, to by byla podle ní jiná liga. Rodiče v ní vždycky pěstovali iluzi, že je něco lepšího. Kolem obyčejného pajdáku v Praze dělali, že je to přinejmenším Oxford.

„Zase jdeš pozdě,“ zahučí Markéta a nenápadně pozoruje, jestli nemám naváto nebo jestli nezahlídne známku, že jsem byl s jinou.

„Jáchym je doma?“ zeptám se, abych odvedl pozornost. I když vůbec není od čeho, což ona nikdy

nepochopí. Než to dopovím, všimnu si, že se v jeho pokoji svítí.

„Řekni mu, že je večere,“ sbalí Markéta žehličku a odklízí hromádky nahřátýho prádla.

„Ty máš novejšť sestřih?“ Konečně mi dochází, co je na ní dneska jinak.

„To sis všiml brzo,“ ucedí nasraně.

Skoro abych se omluvil, že můj mužskej radar zareagoval na její šlechtění s takovým zpožděním. Rychle otevřu do pokoje a zavolám na Jáchyma. Samozřejmě sedí zády ke dveřím a paří. Na uších sluchátka, takže slyší kulový. Zaťukám mu na rameno. Lekne se tak, že skoro vyletí.

„Co je?“ kouká na mě, jako by mě viděl poprvý v životě.

„Večere,“ oznámím mu a snažím se ovládat, aby to neznělo našťvaně.

Jáchym na mě koukne tím svým spratkovským pohledem, pak si sebevědomě přehodí dozadu dlouhou patku a otráveně se zvedne. Vlastně je Markétě strašně podobnej.

„A že bys mámě pomohl?“ neodpustím si, když vidím, jak se táhne do kuchyně.

„A s čím jako? Má snad Andulu!“ odfrkne a protáhne se kolem, jako bych byl vzduch. Už je vysokejšť skoro jak já.

„Jenže já se na rozdíl od tebe neválím u komplu, ale potřebuju se učit,“ pouští se do něj našťvaně Anička.

Sednu si ke stolu a pozoruju, jak skládá příbory. Na tom gymplu se taky dost změnila. Vytáhla se, má jemnější rysy než Jáchym. Vždycky se mi zdálo, že je podobná na mýho tátu. Možná to dělá ten tvar hlavy. Ten má hodně do nás, do Gráblů.

„Aspoň jeden den se laskavě přestaňte hádat,“ vyjede na děcka Markéta.

Anna okamžitě sklapne. Je vidět, že se bojí. Markéta po ní jde jak pes. Nedokáže se udržet. Nikdy bych nevěřil, že matka může na dceru takhle žárlit. Až teď, když to mám doma v přímým přenosu. Moc dobře vnímá, že Anna má na rozdíl od ní všechno před sebou. Jediný, na co Markéta ještě soustředí síly, je, aby mě udržela v chodu a aspoň tady na vesnici vypadala jako dokonalá paní doktorová. Doma je věčně naštvaná, ale jakmile vypadne mezi lidi, je to noblesa sama. Úplně se mně dělá zle, když si přiznám, co k ní vlastně cejtím. To strašný nic, který se ve mně rozlejí jak černá díra.

U večere je skoro denně dusno. Jáchym do sebe hází špagety, jako by šlo o život, Markéta kouká do talíře a Anička se bojí promluvit, aby na ni Markéta zase nevyštěkla.

„Co ve škole?“ zeptám se děcek, i když mě to ve skutečnosti nezajímá.

Anna se nejjistě podívá na Jáchyma. Markétě to okamžitě dojde.

„Koule z matiky,“ oznámí Jáchym jakoby nic.

„Jak koule z matiky? To už je třetí!“ zírám na Jáchyma, jak do sebe dál v pohodě hází špagety. Markéta čeká, že to nějak vyřeším.

„To já nevím,“ zatváří se jak pitomej.

Vytočí mě tím doběla. „Jak, nevíš?“ vylítnu. „Snad aspoň víš, za co to máš, ne?“

Dívám se tázavě na Annu, ale ta ho nepráskne. I když je jasný, že to ví. Sice se štěkají, ale nikdy se nepodrazí.

Jáchym jen pokrčí rameny a dál se cpe, jako bych byl vzduch. Tím si to podepíše.

„Když nevíš, tak nevíš. Ale jíst budeš, až si vzpomeneš,“ vyrvu mu talíř zpod nosu tak, že mu příbor vyletí z ruky. „Padej se učit,“ zvednu se a hodím jeho talíř i se špagetama do dřezu.

Jáchym se s výrazem povýšeného debila zvedne a zapadne do pokoje. A ještě za sebou vší silou zabouchne dveře. Spratek.

Přes sklo vidím, že zase sedá k počítači. Než se Markéta vzmůže na slovo, vlítnu do pokoje a vyrvu kabely od kompu ze zásuvky. „Game over, hošánku,“ oznámím mu a vrátím se zpátky do kuchyně. Seberu svůj talíř a odnesu ho na linku. V zádech cejtím Markétin vyčítavej pohled. Dovolil jsem si zařvat na jejího mazánka. Ale ať! Jestli se jí moje výchova nelíbí, může si tyhle věci řešit sama.

Vypadnu beze slova z kuchyně a zalezu do dílny. To je jediná výhoda tohoto starýho baráku. Bejvaly tu kdysi chlívky, ale už předchozí majitel z nich udělal docela pěknou dílnu. Jen jsem to tu vylepšil, natahal si sem náradí, co mi kdy táta dal, abych mohl dělat se dřevem. Jediný místo, kde si dělám, co chci. Kde nejsem pod kontrolou, přidušeněj.

Hodím na sebe starý otrhaný džíny, co mi tu visí na věšáku, nasadím si brejle a rukavice. Na tohle si dávám bacha. Chirurg bez prstů už nic neodoperuje. A zmrzačenějch ruk jsem v ambulanci viděl už stovky.

Mám tady pár pěknějch dubovejch prken, co mi prodal jeden z pacošů. Dělal jsem mu žlučník, takže to bylo za super cenu. Od listopadu krásně vyschly, stačí je jen srazit, vyvrtat vstupy pro šrouby a budou z toho krásný police. Ani lakovat to nebudu, tím se dřevo jen zkazí. Práce rukama mě vždycky bavila. To mám po tátovi. Ve skutečnosti i ta chíra je jen řemeslo. Můj první primář byl původně vyučeněj hodinářem. Tvrdil, že díky tomu dokáže říznout na milimetr přesně.

Za tou starou skříňkou na barvy mám strčenou flašku fernetu. Sem tam mi něco přinesou pacoši, obvykle to nechávám ve špitále nebo dávám doma do baru a Markéta to pak vezme rodičům do Prahy. Tohle jsem si ale ulil sám pro sebe, jen tak. I když to nepiju. Jen flašku otevřu, že si k ní čichnu. Sotva ale roztočím vršek, jako naschvál se rozvalí dveře.

„Máma říkala, že ti mám jít pomoci,“ zamumlá Jáchym.

Má na sobě ten můj starej svetr a srandovního kulicha, co jsem nosil ještě jako kluk. Když mě uvidí s flaškou v ruce, zarazí se.

„To jdeš včas,“ odpovím, zatočím jakoby nic vršek a postavím flašku dozadu na polici. Neřeknu k tomu ani slovo. Nic mu do toho není.

Pak vytáhneme hoblovačku, rozmotáme kabely a začínáme projíždět prkna. Jáchym se tváří jako největší suverén, vidím, že si vůbec nedává pozor.

Nakonec nevydržím a přece jen ho napomenu: „Neopírej se do toho celou vahou, ať ti to nesjede.“

Čekám, že na mě vystartuje, že to dělat nemusí, ale kupodivu poslechne a zkusí trochu povolit. Asi taky proto, že ho to baví. Najednou mi to připomene tátu. Práce v dílně byla jediná chvíle, kdy jsem ho jako puberták dokázal respektovat. Viděl jsem, že otec doopravdy něco umí, a byl jsem ochotnej aspoň uvnitř sebe připustit, že se mám od něj co učit. Jenže na rozdíl ode mě, on se mnou vždycky udržel nervy. Což se o mně s Jáchymem rozhodně říct nedá.

Než ohoblujeme poslední prkno, je skoro půl devátý. V dílně to krásně voní dřevem, skoro se mi nechce končit. Nechám Jáchyma pozametat podlahu a sám očistím hoblovačku. Pak naházíme hobliny do pytle a odnesíme to do garáže. Až pojedu k našim, vezmu jim to na spálení.

„Už můžu jít?“ zeptá se Jáchym.

„Ale jo,“ odpovím. Teprve až jsem si jistej, že je pryč, vezmu flašku s chlastem, schovám ji za skříňku a jdu taky domů.

Markéta už je v ložnici, asi si čte. V koupelně ve sprše pustím horkou vodu. Potřebuju se prohřát, v dílně byla přece jen zima. Rychle si meu vlasy i celý tělo, pak chvíli jen stojím a nechávám po sobě crčet horkou vodu. Zničehonic se mně v hlavě vyrojí zase ta holka v krajkovejch kalhotkách. Její krásně ploché břicho. Štíhlý stehna a ty nádherný dívčí boky. I když jsem přišerně unavenej, rychle se ve sprše udělám. Teprve potom zastavím vodu a vylezu ven. Měl bych se ještě oholit, už mám pořádný strniště, ale jsem na to utahanej. Než přijdu do ložnice, Markéta už spí.

Do vejplaty zbejvá celej víkend, a já mám v peněžence dvě kila. Jak jinak. Zkusím podojit bankomat vedle špitálu, ale kontokorent je taky beznadějně vyčerpanej. Náladu mám pod psa. Kosa jak blázen, v těch podělanejch polobotkách mě to zebe jak čert. Těsně před bránou nemocnice mě doběhne Andrea.

„Pane doktore, počkejte...“

Takhle oblečená v jiným než sestřičkovským vypadá úplně jinak. Fakt se mi líbí. Většinou mívá vlasy do uzlu, takže až teď vidím, že je má skoro po pás. Zrzka

jako hrom. Evidentně chce jít se mnou, i když teda vůbec nechápu proč.

„Jdete dneska na tu resekci, že jo?“ vyptává se a udýchaně za mnou klopýtá. Mám při chůzi dost ostrý tempo a ani kvůli druhým z něj neslevuju.

„No jo,“ přikývnu. Ucítím její parfém, takovej lehkej, svěží, možná jasmín, je mi strašně příjemnej.

„Šprtala jsem postup do dvou do rána, jdu na to poprvý...“

Je na sále teprve půl roku, ale doopravdy šikovná. Když podává ona, doktor nemusí u stolu vůbec přemejšlet, sama už automaticky ví, co mu má strčit do ruky.

Andrea na mě prosebně kouká. „Bude tam staniční...“

Začíná mi docházet, o co jí jde. Staniční půjde na sál, jakože obíhat, a bude přitom koukat Andreji pod ruce. Dokud bude klidnej chirurg, bude klidná i ona. A instrumentářka vyvázne bez pojebu. Jakmile ale doktor jen trochu vystartuje, holka si může bejt jistá, že jí staniční nedá korunu odměny.

Rychle přikejvnu. Když můžu, tak se snažím holky na sále podržet. Člověk má potom jistotu, že když posere něco on, podržej ho taky.

„Uvidíme, co v tom bříše nakonec bude, tak dejte bacha. Ale pojedem na klid,“ řeknu přesně to, co holka potřebuje slyšet. Pak mě něco napadne: „Andreo, prosím vás, nemáte u sebe tisícovku? U špitálu zas nefunguje bankomat.“

Andrea se na mě usměje a začne ochotně rozepínat kabelku. „To není žádný problém.“

Je mi sice trapně, ale je to asi nejmíň bolestivější způsob, jak opatřit peníze a zajistit si tím, že Markéta nebude dělat dusno.

„Díky, v pondělí vrátím,“ usměju se a strkám si litr do kapsy. „Bůhví, jak se to dneska protáhne, a když nenakoupím, manželka mě roztrhne jak hada,“ zazu-
bím se ještě pro jistotu.

Samozřejmě jí nemůžu říct, že tohle celý s prachama není náhoda, ale prakticky můj setrvalejší stav. A to navzdory tomu, že mám dvojnásobněj plat než ona. Andrea je ale ráda, že se se mnou domluvila na sál, takže nebude nikde slepičit, že jsem si od ní půjčil prachy. A má pocit, že jsem jí zavázanejší, takže ji dneska na sále nepotopím. Což se teda budu snažit, i když z toho nálezu, co máme řešit, taky nejsem nadšenejší. Jenže chlápek si za to může sám. Vyhulenejší, vychlastanejší, už před deseti lety mu diagnostikovali vředy. Na kontroly chodil jak kdy, spíš ne než jo.

„Taky je možný, že s tím nic pořádnýho dělat stejně nepůjde a jen to otevřem a zavřem,“ uvažuju nahlas.

„Ježiš, to by bylo skvělý,“ zajásá Andrea. Pak se rychle opraví: „Teda ne že bych to tomu pacošovi přála.“

Poslouchám, jak její kozačky klapou o vymrzlejší chodník, vůbec nechápu, že se v těch podpatcích nezabije.

„Nebojte, to zvládnem,“ usměju se na ni a podržím jí prosklený dveře. Zapadne do vstupní haly špitálu

a každé se vydáme na opačnou stranu chodby. Je ještě brzo, čekárny jsou prázdné, sem tam už se trousí sestry, ale první pacoši se objeví až tak za čtvrt hodinky.

Zalezu si do prázdné ambulance, že si znovu před operací prohlídnu všechny nálezy. Mám to tak rád. Všude je klid, všechno vypadá jinak. Dezinfekce je nějak víc cejtit a je mi něčím strašně příjemná. Člověk by skoro nevěřil, že tady za tři čtvrtě hodinky bude takovej šrumec. Rozsvítím zářivku nad stolem a zapnu počítač. Přes nesmyslný vrstvy hesel a osobních kódů se probiju k nálezům. Znova to prohlížím a říkám si, že jsme ho měli radši šoupnout rovnou na onko. Ale primář rozhodl. Je jasný, že za tím vidí prachy. Vychcaně těžší z toho, že místní lidi jdou rádi do špitálu tady, každý dojíždění je pro ty starouše peklo. Nedokážou vyhodnotit, jak to může dopadnout, když je jde operovat chirurg, kterej dělal tu konkrétní operaci jen párkrát v životě. Jim stačí takový pitomosti, jakože se na ně primář usmívá a tvrdí jim, že ten a ten pan doktor je na to nejlepší. Ve skutečnosti nějakou komplikovanější resekci střeva tady dám jen já a Havlát. Možná Vincz, kdyby měl někoho za zadkem. Primář je jen podělaná figurka bez valnejch zkušeností, kterou si sem dosadil ředitel. Jediný, na co při těchhle velkejch nejasnejch zákrocích spoléhám, je nějaká chirurgická intuice, která mě ještě nikdy nezklamala. Aspoň teda prozatím.

Do dveří vtrhne Zdena, nečeká mě tady, takže se příšerně lekne.

„Teda, pane doktore, tohle vaše strašení tady po ránu... sedíte tu zas jak krtek,“ mračí se na mě a bezohledně mlátí do vypínačů, jen aby mě co nejrychleji vypudila.

„No jo, nebojte, jdu se zahrabat na sál,“ zabručím a odhlásím se z komplu.

V primářovně sedí celý chirurgický panoptikum tohohle špitálu. Havlát je celkem sympaták a vlastně je to takovej držák místní chirurgie. Stabilní dřič. Byl tu už na začátku, když se to tady rozjízďelo, a odoperoval kdeco. Je to přesně ten typ doktora, kterýho si lidi představují z těch přibližlejších seriálů. Kraťoučkový černý vlasy, vysoký čelo, důstojnej kamennej výraz. Dlouho to prej vypadalo, že dostane primariát, ale pak se tu zničehonic zjevil Lončák a bylo po srandě. Tím se taky vysvětluje Havlátova nechuť k současnému primárovi. Havlát se vyznačuje dvěma věcmi, který mě fascinují — hraje na violoncello v městském orchestru a bravurně zvládá dětskou chirurgii. Ne že bych u děcka neodoperoval apendix nebo kýlu, ale rád to nedělám nikdy. Vždycky mi u toho letí hlavou všechny ty detaily, který může chirurg zvrtnat, a děcko si to potáhne celej život. Pak je tu Marek alias Hák. Neatesťovanej kluk, blondatej jeliman z mediny, kterej vylezl s příšernejma ideálama a teprve teď zjišťuje, jak to ve

špitálech chodí. Ambulance je jeho a na sál ho zatím bereme jen na háky nebo maličký zákroky. I teď, na tý hnusný otrhaný židličce z devadesátek, sedí způsobně, jako by byl na audienci přinejmenším u prezidenta. Vedle na pohodu vyvalenýho Vincze působí dost komicky. O Vinczovi nevím, co si za ty roky myslet. Jednou se tváří jako největší kámoš, podruhý se nebaví a je nesnesitelný. Už jsem ho zažil na sále, když se mu nedařila nějaká pitomost, jak švihl skalpelem tak, že se zapíchl hrotem do stěny. Jako chirurg by byl asi schopnej, kdyby nebyl tak strašně pohodlnej. Na sále je vidět, že pro sebe hledá vždycky tu nejsnazší cestu. Taková trochu líná krysa, která se snaží si pokud možno bez námahy nacpat ten svůj vypasenej pupek. I teď se rozvaluje v orvaným křesílku a ukusuje bagetu z místní kantýny. Je po noční a asi se nestihl ani nansídat. A potom my dva se Šárkou. Na sále jsme spolu nejčastěj. Na její skoro pořád lehce přinasranej obličej jsem si už tak zvykl, že když se někdy náhodou tváří jinak, mám dojem, že je ten den něco špatně. Chodili jsme spolu na medinu a tenkrát jsem do ní byl chvilku zamilovanej. Stejně jako všichni kluci. Jenže z každý blondatý bárbí se jednou stane odbarvená boubí, což zjevně podcenila, a tak je i ve čtyřiačtyřiceti svobodná. Každopádně když jsem se tady objevil, chytla se mě jak starýho kámoše a drží se mě dodnes.

„Hynku, zvoní ti telefon, neslyšíš?“ drbne do mě. Jako obvykle s tím svým energetákem v ruce.

Ne, fakt jsem neslyšel. Podívám se na displej. Markéta. V tý chvíli se do dveří hrne primář. Típnu telefon a pro jistotu vypnu zvonění. Markéta bude muset počkat. Hned za primářem se žene ještě sálová staniční. Ani si nesesedne, asi aby nám dala najevo, že my doktoři se jen válíme, zato ona je vždy připravena. Demonstrativně se opře o dveře a prohlíží si nás tím svým buldočím ksichtem. Jo, to je přesný — padesátiletý vyhulenej buldoček.

„Tak co tam dneska máme?“ zamlaská Lončák, jakmile zasedne za svůj bossovskej stůl.

Každý hlášení začíná úplně stejně, celý ty roky, co tu dostal pod palec.

V místnosti je vedro k zalknutí. Pot mi chćije po zádech. Ještěže mám bílý triko, na něm to aspoň není tolik vidět jako na tom zeleným, co taháme na sál.

„Dvoje varixy,“ hlásí se Hák, celej šťastnej, že ho primář zas jednou vypsál ke stolu.

„Z noci je tam jeden skoro zralý apendix,“ podočká Havlát a naznačí, že to by mohl Hák taky zvládnout. Jak jinak než s Vinczem. Primář kupodivu souhlasí. Pak se probírá běžnej program, Šárka jde od půl devátý na ambulanci, ta to má daný, a já, než půjdu na tu resekci, odvizituju a převážu oddělení.

„To střevo bude teda hemikolektomie?“ zeptá se staniční.

„Přesně tak,“ usměje se naslizle Lončák, jako bych tam já nebyl.

„Uvidíme, až jak to bude v břichu vypadat,“ dodám rychle.

Staniční mě ignoruje, vedle primáře jsem pro ni nicka.

„Nebojte, já si Andreu pohlídám,“ ucedí a přehrávaně se usměje na primáře. Píče a kurvy si nechá až pro sestry. Lidi, kteří ji nezažili na sále, by snad ani nevěřili, že ta baba může bejt na ty holky tak sprostá.

„Výborně,“ zamne si dlaně primář. V překladu to znamená: Vypadněte všichni, práce je rozdaná a já chci mít klid.

S povděkem se zvedneme a každé si jdeme po svém.

Rychle se pustím do vizity, naštěstí na oddělení není nic novýho. Slepák už se připravuje na sál, zrovna se žene sestra, že holku vyholí. Ta vypadá celkem v pohodě, zdravá, nic by se nemělo posrat.

„Nebojte, jste ve zlatejch rukách,“ nedá mně to a zažertuju, abych ji trochu uklidnil. I když popravdě bych řek, že Hákovy ruce jsou zatím pořád dost nejistej podnik.

Vedle zkontroluju drény po žlučníku ze středy, nic tam neteče, baba si nestěžuje.

„Po vizitě to vytáhneme,“ usměju se, ale spíš jen tak pro forma, aby se neřeklo, že s lidma neprohodím slovo. Bohužel i tu jednu větu bere baba jako výzvu ke žvanění.

„Ten se poved, co?“ heká pyšně.

Nejdřív nechápu, o čem je řeč, pak si ale všimnu, že jí na stolku stojí sklenička s kamínkem.

Radši to ani nekomentuju. Ti lidi jsou jak pitomí. Jako by to bylo vítězství na olympiádě, uhnat si žlučový kameny.

Potom vyhublá šedesátnice s podrážděnou slinivkou. Vysoký amylázy, posílám ji na CT, ať se ukáže, jestli tam není nějaký průser. Hned jak vidí, že se dostala ke slovu, stěžuje si, že ji sestra nenechá hulit. Bože, lidi!

Speciálně si udělám čas na toho chlápka na resekcii. Prohmatávám znova celý břicho, vůbec se mně to nelíbí, ale co taky čekat v takovém stavu.

„Tak, pane Adámek, za dvě hodinky jdeme na to.“

Kouká na mě propadlejma očima.

„Hlavně abych se ještě probral.“ Pak na moment zaváhá. „Prej i pan primář u toho bude, tak snad to dobře dopadne.“

Kretén jeden, on si musí i na takovém chudákovi udělat reklamu. Přitom jak může, jde na asistenci a větším zákrokům se vyhýbá.

„Tak to se není čeho bát,“ ucedím mezi zuby. Sestra se na mě tváří, co jsem si to jako dovolil. Ať si trhne. Raději vypadnu z pokoje a jdu na vyšetřovnu.

Tak něco takovýho jsem v životě neviděl. Fakt ne. Po čtyřech hodinách lezu ze sálu splavenej od hlavy až k patě.

„Vyřídíte na jipce, že kdo vytrhne tu sondu, je synem smrti,“ slyším za sebou doktorku z anestezie. Taky si dneska zkusila svoje. Jsem zvědavěj, jak tohle dopadne. Že to bude takhle valit, nečekal nikdo. Nakonec jsem musel resekovat ledvinu i slezinu.

„To bylo tak tak,“ poplácá mě po rameni primář a směje se jak idiot. Přitom moc dobře viděl, jak šílenej průser z toho mohl bejt. „Tohle nikdo z nás nečekal.“

No ty rozhodně ne, debile, pomyslí si. Ten, kdo tady bude blbě spát, jsem zase jen já. Nechápu, že někdo po něčem takovým má ještě chuť žvanit.

Havlát taky neřekne půl slova, jednu chvíli z toho byl úplně podělanej. Myslím že tohle dělal v životě ještě míňkrát než já. Halenu má taky slitou potem odshora až dolů.

Z posledních sil ze sebe shodím rukavice a empír. Měl bych jít rovnou do sprchy, ale teď na to kašlu. Potřebuju se trochu zklidnit. Zamířím si to za sterilku, kde maj sálouky takovej svůj kamrlík s kanapem, na který se dá natáhnout. Občas se tam po náročný operaci na čtvrt hodky zašiju. Holky stejně ještě ve sterilce myjou nástroje a staniční určitě zaleze s primářem k sobě.

Na stolku v kamrlíku stojí flaška s vodou a vedle ní leží poloprázdná bonboniéra. To sem určitě nechal poslat nějakej pacoš. Proleju se vodou, vypiju to skoro do dna, musel jsem vypotit nejmíň tři litry. Potom si nacpu do pusy čokoládu, je odporně laciná,

ale ten cukr mně udělá dobře. Na chvilku zkusím zavřít oči.

„Tak vstávat, vstávat, tady to není žádná noclehárna,“ slyším zničehonic staniční.

Úplně sebou trhnu, jak jsem na moment usnul. Staniční si ale nebere servítky. Otevře skříňku a začne se prohrabávat v krabici s obvazama.

„Nezapomeňte, že tady odpočívám ve prospěch pacientů, nevypalej doktor je potenciální vrah,“ zvednu se a schválně si dávám na čas. Seberu prázdnou petku a švihnu ji do koše. Ať ještě neřekne, že jí tu nechávám bordel.

„Děláte si srandu?“ Ten její vyhulenej ksicht teď vypadá ještě žlutější než obvykle.

Nejdřív nechápu, za co mě buzeruje. Když vidí, jak na ni natvrdle civím, vytáhne flašku z koše a názorně mně předvede, jak ji mám sešlapat a pak zašroubovat, aby se zas nenafoukla. Jak pro blbečka. Teprve pak ji vrazí zpátky do koše. Hlídá každou kravinu a nemá pardon ani pro doktora. Dokonce ani po tom, co jsme před chvílí zažili na sále.

„Tak sorry, ono by se to...“ Sotva dopovím, ve dveřích se objeví Andrea. Okamžitě se zarazí, je vidět, že tam staniční nečekala.

„Promiňte,“ zamumlá a otočí se, že půjde pryč.

„Počkejte, my už odcházíme,“ vrhnu na staniční vyčítavej pohled. Pak si vzpomenu na ráno a ještě se otočím. „Díky, Andreo, byla jste skvělá.“ Schválně

to řeknu hodně důrazně. Aby náhodou staniční ne-
napadlo ji teď seřvat. Je jasný, že holka zmatkovala.
Jenže to jí za prvý neřeknu a za druhý, dneska to byla
improvizace na třetí. Zmatkoval i Havlát, natož holka,
která tohle nikdy neviděla. Takže pochvalu si Andrea
v každým případě zaslouží. Staniční si ale stejně myslí
svoje. Je jasný, že si to Andrea ještě pořádně slízne.
I tak mi nenápadně naznačí, že děkuje.

Domů jdu jako vždy pozdě. I když jsem si přísahal, že
dneska to stihnu. Aniččina bunda je na věšáku, takže
je doma, Jáchymovy boty ale nikde.

„Jáchyme?“ zavolám hned ve dveřích.

„Ještě tady není,“ ozve se z kuchyně Markéta.

Tohle jsem dneska akorát tak potřeboval. Anička
leží u komplu na gauči a se sluchátkama na uších
sleduje jakejsi seriál. Markéta jako obvykle čeká, že
všechno vyřeším já. Popadnu mobil a zkouším se Já-
chymovi dovolat. Zvedne to asi na čtvrtý zazvonění.

„No kde seš?“ vyjedu na něj.

„Jo, sorry, ujel mně bus,“ odbyde mě.

Takže tady bude nejdřív v půl osmý.

„Zajedu ještě na benzínku,“ zabručím mezi dveřma
a vypadnu dřív, než se Markéta stihne na cokoliv ze-
ptat. Benzínka je moje útočiště. Vytržení ze známého
světa. Jen tak si tam sednu na barovou židličku v rohu
u automatu, dám si kafe a užívám si, že se mě nic ko-
lem netýká. Pozoruju rodinku, která si vybírá v chla-
dáku sendviče. Bejt jima, tak to těm děčkám vůbec

nedávám. Asi nejsou zdejší, takže netuší, že to bude pěkně starý. Nakonec mi to ale může bejt jedno. Dopiju kafe, ještě chvíli posedím, prolistuju noviny, co tu kdosi zapomněl, a jedu zpátky.

Vrátím se těsně po Jáchymovi. Nestojím mu za půl slova. Otráveně švihne batoh na křeslo a hrne se do pokoje. Pro jistotu za sebou zabouchne dveře.

„Co je?“ zvedne hlavu Anička a sundá si z uší sluchátka.

Markéta jen pokrčí rameny a podívá se na mě.

„To ti jako nestojíme ani za omluvu?“ rozvalím dveře do pokoje.

„Jo, sorry,“ zahuhlá Jáchym a tak nějak divně kouká.

„Jak to, že ti zas ujel autobus?“ nenechám se jen tak odbýt. Od pohledu bych řekl, že snad něco pil, je šíleně bledej, takovej divnej kukuč.

„Trenér dlouho žvanil,“ pokrčí rameny Jáchym. Potom se jakoby nic zvedne, vrátí se do pokoje pro bágl a začne z něj vyndávat smradlavý hadry z tréninku.

Zkouším, jestli neucejtím nějakou chlast nebo tak něco, ale vůbec nic. S náručí špinavýho prádla se hrne do koupelny. Markéta jde za ním, pán by určitě nena házel prádlo do pračky tak dokonale jako ona.

„Co ve škole?“ zeptám se Aničky, i když vím, že je to zbytečný. Ona je vždycky v pohodě. Žádný průsery, prostě nic.

„Nezdá se ti nějakou divnej?“ dívá se na mě Markéta, jakmile Jáchym zase zapadne do pokoje.

Pokrčím rameny. Tohle je tady teď tejdén co tejdén. Jáchym se vrátí ze školy, zaleze k sobě, všechno je mu jedno. Markéta slídí, co se stalo, ale stejně na nic nepřijde. Pak akorát zbuzeruje Anču, že si bráchy nevšímá. Jako by byla jeho dozorkyně. Raději nic neříkám a naložím si na talíř pořádnou porci zapečenejch brambor. Po tom hnusu z nemocniční jídelny si dám teplou večeři rád. Když Jáchym zaslechne cinkání nádobí, přihrne se jakoby nic k večeři, naloží si na talíř a začne to do sebe házet, ani nepočká, až si Markéta sedne. Nejradši bych ho zabil.

„Zejtra spím u kámoše,“ zamumlá mezi jídlem.

„Jak spíš u kámoše? To nám jako v patnácti jen tak oznamuješ?“ štěknu na něj.

„Stejně nejseš furt doma, tak je to jedno, ne?“ odsekne Jáchym a čumí mi drze do obličeje.

Co si to ten spratek dovoluje? To si jako myslí, že se někde povaluju?

„A proč myslíš, že jako nejsem doma? To podle tebe někde ležím?“ vystartuju na něj.

Jáchym ale dělá, že ho to nezajímá.

„Prosím tě, nech toho,“ podívá se na mě Markéta naštvane.

Tím mě šíleně vytočí. Místo aby mu něco řekla, tak mě ještě napomíná?

Anička raději ani nedutá.

„Víš co?“ zvednu se od nedojedený porce, „řeš si to příště sama, a když se ti nelíbí, jak kluka vychovávám, tak mě do toho netahej.“

Zapadnu do obýváku a natáhnu se na sedačku. Chvilí koukám v televizi na skoky na lyžích, ale za chvíli z toho nevím nic. Jsem sedřenej jak kůň. Potřebuju se aspoň trochu vyspat.

Čtvrtek tady ve špitále bejvá poslední dobou celkem klidnej den. Většinou se dělají jen drobný zákroky nebo když přijede něco akutního. Jednou za měsíc tu mám poradnu. Jsou to jen dvě hodinky, zato pěcknej nářez — proktologická ambulance. Jednoduše řiřto-lezectví. Beru to jen proto, že jsou za to prachy navíc. Což potřebuju jak sůl. Na druhý straně — člověk může chvilku vypnout mozek, ptá se lidí furt jen na to samý: bolí — nebolí, krvácí — nekrvácí...

Pacošů tady stejně ubejvá, od tý doby, co se rozšiřujou nejrůznější laserový kliniky, tak si lidi dost rozmyslí, jestli si nechají zadek šmidlat na klasický chíře. A mají recht, taky bych si nenechal vyšívat řiřt od chirurga. Ta bolest pak, to musí být peklo.

Zapadnu do ambulance a čekám, než mně Zdena pošle prvního nešťastníka. Sotva dosednu, už ve dveřích stojí starej Vrbka. No, zas tak starej není, ale protože má spolu se synem autoservis, všichni je tu rozdělujou na starýho a mladýho.

„Já si zaběhnu na oddělení,“ zahuhlá Zdena a nechá mě s Vrbkou o samotě.

„Tak jak to vypadá?“ vyptávám se. S tímhle chláp-
kem mě to baví.

Zasedne na židli a mávne rukou. „Furt je to na hov-
no, ta mast je k ničemu, pane doktore.“

„No jo, tak už to teda odoperujeme, ne?“

Vrbka ale odmítne: „Já vám nevím, pane doktore.
V servisu je hromada práce, k jaru se pak bude pře-
zouvat...“

S těma chlapama je to nahouby. Ženský víc vydrží,
chlapi jsou ustrašení.

„A co teda chcete dělat?“

Vrbka chvílku přemejšlí. Zamlada to prej byl pěk-
nej střelec. S babama to točil jak drak. I když mu je
dost přes šedesát, vypadá pořád dobře.

„Tak mně dejte ještě nějakou jinou mast, ne?“ na-
vrhne po chvílce.

„Tady je každá mast marná,“ zakroutím hlavou, ale
Vrbka trvá na svém. Pro jistotu ho prohlídnu, ale zlep-
šení žádný. Naklepu do počítače nějaký jiný mazá-
ní, je to celkem jedno co, i tak vím, že mu to nepo-
může.

Jak Vrbka vidí, že vyvázne s receptem, hned se mu
zlepší nálada.

„A co autíčko, jezdí?“ začne se vyptávat.

Dohodil mně oktávku od kamaráda, strašně si ji
pochvaloval a je rád, když mu to kvituju.

„Jedna báseň,“ zasměju se a vyjedu recept z tiskár-
ny. „Tak se mně přijďte za měsíc zas ukázat, jestli to
pomohlo, jo?“

Vrbka se hrne spokojeně ven. Další je jakási padesátnice po operaci, jméno si nepamatuju, dělala to Šárka. Ani bych to nemusel kontrolovat, ta se s prdelema vždycky vyšívá jak s kostelní dečkou. To je snad jediná věc, kde se nebojí, že se něco posere. Bába se ale automaticky svlíká, tak to zkontroluju, zahojený je to skvěle. Z kabelky vytáhne flašku a snaží se mně ji vnutit.

„On mně Franta Bradáč, co jste ho operoval s žílama, vykládal, že vy určitě becherovku rád,“ cpe mi ji na stůl.

Co jí na to mám říct? Chvilku se s ní přetahuju, ale zase ji nechci urazit, tak si flašku nakonec vezmu. Vra- zím ji mezi papíry ve spodním šuplíku stolu. Třetího pacoše, nějakýho mladýho kluka, pošlu na soukromou kliniku, ať si to nechá udělat laserem. Není to velký a prachy na to má. Ještě si ani nenatáhne kalhoty, a do ordinace vlítne Zdena a začne vyskládat matroš.

„Kam tak spěcháte, Zdeni? Tady v tý díře vám nic neuteče,“ zašpásuju, abych ji trochu popíchl.

Počká, až za klukem zapadnou dveře. „Domů, pane doktore, domů. To víte, z prdele do prdele.“

Jen se zasměju a nic jí na to neřeknu. Líp bych to nenazval.

Než kouknu do počítače na dalšího pacienta, vpadne dovnitř Šárka. „Zejtra je hlášení už na sedm, vzka- zuje primář.“

„Děláš si srandu?“ obrátím oči v sloup. „Co zas ten blbec vymejší?“

Šárka pokrčí rameny a práskne dveřma. Poklidnej den — to by starej nemohl připustit.

Když přijdu druhej den dvě minuty před sedmou do primářovny, s překvapením vidím, že jsem poslední. Všichni už sedí s nějakejma podělanejma materiálama v ruce. Zapadnu vedle Šárky, která se jako vždycky tváří jak kakabus. Vůbec nechápu, že se někdo takovej mohl dát na chíru. Ta si u stolu nikdy jistá nebude. Ani při pitomým žlučníku ne. Tisíckrát jsem jí říkal, ať si někde otevře ambulanci nějaký estetický dermatologie, patlá lidem na ksicht píling a nenervuje se na sále. Jenže na něco takovýho by ona nikdy nepřistoupila. Teda spíš její fotr ne. Holka z rodiny chirurgů asi moc na výběr nemá. V operáku se mě drží jak klíště, protože pak má skoro jistý, že se může pověsit na háky a já to za ni odšmikám.

„Takže, vážení,“ zaslintá primář, když nabude pocitu, že jsme dostatečně soustředěný na jeho projev. Pane bože, ten se musel na tohle extempóre připravovat.

„Po dohodě s vedením nemocnice tady rozšíříme operativu,“ pokračuje významně.

Všichni na sebe zíráme. Co si jako představuje, že tady budeme dělat? Začnem kutat hrudníky? Jasně že se pořád říkalo, že se tady chirda víc rozjede, ale za ty roky jsem to bral jako vzdušný zámky. Při tomhle

ansámblu, kdy jsou tu tak dva tři schopní doktoři, se tady těžko může něco rozjet. Atestaci druhého stupně tu mám jen já, primář a Havlát.

„A tím se jako myslí co?“ zeptám se, čímž primáře spolehlivě naseru, protože mu kazím jeho výstup.

„Cévní chirurgie a chirurgická léčba obezity,“ vrazí mi do ruky složky s nějakajma papírama. Všichni na sebe čumíme jak puci.

První se sebere Vincz: „Ale... ale... vždyť na to nemáme vybavení ani lidi...“

Primář ho ale rázně utne: „O to se vy, pane kolego, nestarejte.“

Havlát jen zalapá po dechu, ale zavčas se rozhodne držet hubu.

„Tady pan kolega cévní chirurgii dělal v Praze na klinice, takže zkušenosti i potřebné vzdělání má. A bariatrii se začnete učit,“ ukáže na mě, jako by se nechumelilo. A že by se mě ten kretén třeba aspoň zeptal? To ho evidentně ani nenapadne. Bere mě jako mezka k neomezenému použití. „Brzy sem přijdou dva noví lékaři, později vznikne celé další oddělení.“

Starej žvaní ještě asi dvacet minut, koukáme po sobě a nikdo nechápeme. Ze sedánku vylezeme jak opaření.

Teprve až jsme dost daleko od primářovny, Šárka na celý kolo spustí: „A to si jako myslí, že se tady teď začnem vyšívat s cévama? Kde na to vezme sál? To jako budeme dělat na tý špíně, kde se po nocích pižlají

shnilý břicha?“ Je nasraná jak brigadýr. Samozřejmě hlavně proto, že se bojí.

Havlát jen mávne rukou. Myslí si o tom svoje. Stejně nakonec neřekne nic. Nechává si věci pro sebe. Jen Hák je nadšeněj. Asi má pocit, že se mu otvírá cesta ke světový operativě.

Celej den mám ve špitále zkaženej. Honí se mi hlavou kdeco. Nejvíc mě štve, jak suverénně to na mě primář hodil. Jako bych byl nějakej jeho slouha. Ani jsem mu nestál za zeptání. Pro každýho budu vždycky jen póvl.

Jsem doopravdy rád, že je padla, mám dneska krátkej den a slíbil jsem Markétě, že cestou domů nakoupím. Ve městě je zas šílená kolona, čím větší díra, tím je to snad horší. Navíc jak jsou všude hromady sněhu, silnice jsou o to užší, takže lidi intuitivně jedou pomalejc. Zkusím to projet bočníma uličkama, ale jak vidno nejsem jedinej, koho to napadlo, takže to taky vážne. Nakonec se pustím až k řece, sice je tam průjezd zakázanej, ale na to po dnešku kašlu. Strčím za okno auta kartičku LÉKAŘ VE SLUŽBĚ a jedu. Stejně musím bejt na telefonu, mám příslužbu, tak co. Řeka je skoro celá zamrzlá, sem tam se u břehu kolíbají zvědavý kachny, najednou mám pocit, že jsem se ocitl v jiným světě. Zkousím si představit, že za mnou není to hnusný zarvaný město, ale jen volná příroda, že jsem někde v tundře, úplně sám, bez lidí a hlavně bez všech starostí.

Za zatáčkou zahlídnu na nábřeží partu kluků, se-
děj tam na zábradlí s flaškou a cigárem. Teprve až
jsem těsně u nich, vidím něco neuvěřitelného. Mezi
klukama stojí Jáchym. V ruce má cigáro a potahuje,
jak kdyby se nechumelilo. Dupnu na brzdy, až mi na
umydlený silnici ustřelí zadek auta. Když mě Jáchym
zaregistruje, zvesela zvedne na pozdrav flašku fernetu
a směje se jak pitomej. Podle neohrabanejch pohybů
odhaduju, že už má dost naváto.

„Ty vole, gájs, tak tohle je můj fotr!“ chechtá se na
celý kolo a máchá fernetem. Ostatní se smějou s ním.

Nikoho moc neznám, od nás z vesnice to nikdo
není, podle věku odhaduju, že jsou to kluci ze školy.
Jáchym sebevědomě s cigárem v puse povykročí ze
skupinky a civí mně drze do ksichtu. Blbečky kolem
ignoruju, chytím ho za rameno a vleču k autu.

„Co je? Dyť já mám trénink...“ ohání se kolem sebe
rukama. Teprve teď naplno vidím, že je zlitej na plech.

„Zavři hubu a sedej!“ vystartuju na něj a vyrvu mu
flašku z ruky.

Vůbec se mu to nelíbí, je ale tak pod parou, že ne-
ní schopnej nějaký pořádný koordinace, aby se brá-
nil. Aspoň se do mě pouští tou svou nevymáchanou
hubou.

„Nikam nejdu, co ty mně máš co poroučet...“

„S tebou já se nebudu bavit,“ skoro násilím narvu
kluka do auta a prásknu za ním dveřma. Blbecci kolem
začnou nasraně pískat. Je mi to jedno, rychle sednu
vedle něj a zapnu mu pás.

Otočím klíčkem v zapalování, baterka jde trochu ztěžka, takže to na první dobrou nechytne. I když to teda nechápu, protože u špitálu to stálo půl dne, a nastartoval jsem hned napoprvý. Teď už jsem chvíli jel, tak by to mělo bejt dobítý. Jáchym se začne řezat smíchy na celý kolo jak idiot. Z pusy mu neskutečně táhne chlast.

„Buď zticha,“ huknu na něj a znova zkusím nastartovat. Napodruhý to v pohodě chytne. Ale i tak už baterce moc nevěřím.

Na nákup se vykašlu, s klukem v takovém stavu to absolutně nepadá v úvahu. Jak je v autě teplo, chlast začíná ještě víc účinkovat, takže Jáchym plácá strašný nesmysly. Pak se mu udělá špatně, a než stihnu zastavit u krajnice, pobleje se. Má zasranou celou bundu i kalhoty, blitky jsou i na palubce, prostě všude. Nemám vůbec sil mu na to něco říct. Otevřu okýnko, nesnesitelně to smrdí, přemejšlím, jestli ho mám vytáhnout z auta a zkusit ho aspoň trochu očistit sněhem, ale když vidím, jak se i při sezení kymácí, zdá se mi lepší dojet až domů.

„Vylez, padej,“ otevřu dveře a čekám, až se vysype ven. S takhle zasviněným autem nechci ani zajíždět do garáže. Jáchym se sice pokusí postavit na nohy, okamžitě ale ztratí rovnováhu a hecne zpátky do auta. U toho si dá ránu do hlavy, ale jen se tomu chechtá. Z auta ho skoro vynesu. Zazvoním u dveří, protože

ho nezvládám udržet na nohách a u toho strčit klíče do zámku. Za chvíli se ozvou na chodbě kroky a hned nato se objeví Anička.

Pár vteřin stojí jak zkoprnělá, teprve pak se vzdávkou na slovo: „Ty jo, brácha, cos dělal?“

Hrne se ke mně a pomáhá mi Jáchyma dovlíct do předsíně na sedačku.

„Jéžiš, ségra,“ blekotá Jáchym, „ty nemáš vůbec žádný kozy.“

Anička se na mě podívá.

„Buď tak laskav a drž hubu,“ huknu na něj a svlíkám mu poblitou bundu a kalhoty.

Anička to sebere a slyším, jak to v koupelně cpe rovnou do pračky.

Dotáhnu Jáchyma pod sprchu a natvrdo ho postříkám ledovou vodou. Tohle si bude chlapec pamatovat. Vztekle prská, ale je mi to jedno. Anička se mu snaží aspoň trochu usušit vlasy, pak ho společně odvečeme do postele. Položíme ho na bok, chvíli se vzpouzí, ale nakonec zůstane ležet. Tohle mi dneska scházelo. Pitomec!

Anička mě nešťastně sleduje. Zaplaťpámbů, že aspoň ta Markéta ještě není doma.

„Chceš kafe, tati?“ zeptá se Anička nejistě.

Strašně nesnáší, když jsem takhle naštvanej. Jen zavrtím hlavou. Vytáhnu mobil a vytočím číslo Jáchymova trenéra. Dlouho to nezvedá, už to chci položit, ale v poslední chvíli se ozve. Je rád, že volám.

„Neviděl jsem ho nejmiň měsíc,“ vysvětluje mně.
„Takže ani na tom sobotním zápase nebyl?“ zeptám se a jsem z toho úplně ve vrtuli.

„To rozhodně ne,“ odpoví důrazně.

Dál se s ním nebavím. Vidím, jak mě Anička u kuchyňský linky po očku pozoruje.

„Tys o tom věděla?“ neovládnu se a vystartuju na ni.
Jen nejistě zamrká. „Ani ne..“

„Jak ani ne? To buď víš, nebo nevíš!“ Snad má aspoň ona trochu soudnosti! Jedna věc je držet s bráchou basu, a druhá je krýt ho v takovejch průserech.

Vtom se ve dveřích objeví Markéta. „Co tady tak řvete?“

„Ten pitomec se místo fotbalu tahá s partou,“ uká-
žu bradou ke dveřím pokoje.

Markéta během vteřiny zbledne jak papír. Potom se otočí a letí do pokoje. Jáchym spí jak špalek, alkoholovej odér se táhne po celý místnosti.

„Načapal jsem ho s klukama u řeky. Měsíc nechodí na tréninky.“ Snažím se z toho nedělat drama, i když jsem nasranej fakt neskutečně.

Markéta není schopná dostat ze sebe slovo. Sedne si ke stolu a bezmocně složí ruce do klína. Anička se na mě nejistě podívá. Neví, co má dělat.

„Mami, nebreč, kluci u nás ve třídě taky...“ zkusí ji pohládit po rameni.

Markéta ji ale nenechá domluvit a vztekle ucukne:
„Do toho se ty nepleť. To nemáš žádný učení?“

Anče se nahrnou do očí slzy. Nejdřív to vypadá, že chce něco říct, pak se ale sebere a vypadne z kuchyně. Chudák holka, ještě to odnesla za toho pitomce.

„Kolik toho vypil?“ zeptá se Markéta, aniž by se na mě podívala.

„Těžko říct,“ snažím se ovládat. „Vyspí se z toho,“ dodám pro jistotu. Jestli vypil tři čtvrtě flašky fernetu, a ještě se o to dělil s těma blbečkama, otrava to nebude. „Má svalovou hmotu, tělo to zvládne.“ Dál nic neříkám. Dokud se Jáchym z opice nevyspí, stejně není co řešit.

Jenže Markétě to nestačí. „A to je všechno, co mně k tomu řekneš?“ zaječí a zvedne se od stolu. U kuchyňský linky si natočí sklenici vody.

„A co bych ti měl jako říkat?“ pokrčím rameny. Jestli si myslí, že asi nevím, že je to průser, tak to se pořádně plete.

„Tak kluk se tady ožírá do němoty, ale tobě připadá všechno v pohodě,“ praští Markéta sklenicí o stůl.

Asi se podle ní královsky bavím. Co jinýho ode mě čekat.

„Jo, jistě, já jsem z toho celej šťastnej,“ zamumlám na půl huby a chystám se odejít. Jestli něco nepotřebuju, tak je to nesmyslná hádka.

„Tak co s tím teda uděláš?“ doráží Markéta.

„No, teď asi nic...“

„Jak nic? Takže tobě je to jedno? Jak jinak. Ono jablko nepadá daleko od stromu, tak co bys to řešil, že? Kašleš na mě i na děcka. Já se tu štvu jak kuň,

peníze věčně nemáme, pořád se jen bojím, kdy se to celý provalí, a teď ti ještě kluk začal chlastat,“ chrlí ze sebe.

Paní dokonalá, ona nikdy nic nepodělala. Za to já jsem ten blbec, co jí zkazil celej život. Ani se na ni nepodívám, prásknu dveřma a jdu vyčistit ten bordel v autě.

Jáchym vyleze z postele kolem desátý. Slyším, jak v kuchyni pouští vodu a pije z kohoutku. Pak zavrže dvířkama u linky a prohrabává se v krabici s lékama. Určitě hledá brufen. Po chvilce se ztěžka vpotácí do obýváku. Vidím, že chce něco říct, ale dělám, že mě nezajímá. Tohle si musí pořádně vyžrat, jinak se nikdy nepoučí. Chvilí postává mezi dveřma, asi čeká, že mu dám pojeb, ale kašlu na něj.

„Tati, promiň,“ zajíkne se po chvíli se sklopenou hlavou.

Dál ho ignoruju.

Ještě druhý den v práci se nemůžu pořádně soustředit. Děláme s Havlátem amputaci, noha je v hrozným stavu, chlap tlustej, diabetik, skoro pětasedmdesát. Nevěřím, že se ještě postaví na protézu. I tak se s tím ale pěkně upravuju, kdyby náhodou. Havlát toho našťestí moc nenažvaní, maká s rozvahou, to mně vyhovuje.

Akorát teda potrebuje svůj klid. Když mám k ruce Háka nebo Vincze, klidně si na sále vosolím Stouny, ale Havláta tím nechci dráždit. Je fixovanej na vážnou hudbu, všechno ostatní je pro něj odpad. Na druhou stranu, i kdybych tu pustil nějakej nářez, neřekl by ani ťuk. Jen by si myslel svoje. Celý roky nevím, co si o mně ve skutečnosti myslí. Vždycky když už mám pocit, že se trochu rozpovídal, zničehonic se zaklapne jak dvířka od trezoru, takže to mezi náma pořád zůstává tak půl na půl.

„Co ta resekce včera?“ zeptám se, aby řeč nestála.

Havlát ani nezvedne oči od rány: „Tři hodiny. Celkem dobrý.“

Vím, že víc z něj nedostanu. Pozoruju, jak má na nose ty šíleně velký a nemoderní brejle, který mu dělají z očí veliký hnědý terče, ale i tak je v něm něco zajímavýho. Sestry po něm docela šílí, ale on na žádou nezabere. Několikrát mě napadlo, že je normálně nepřiznanej teplouš. Možná si ale doopravdy nenašel ženskou jen proto, že se stará o matku.

„Jak se vede mámě?“ zeptám se. Ticho na sále mě přece jen trochu znervózňuje.

„Celkem dobrý,“ odpoví netečně.

Přitom mi kdosi z pacošů vykládal, že tu jeho mámu zná a Havlát na ní prej hrozně visí. Od děcka byl jen s ní, pak jí diagnostikovali alzheimera a zůstala Havlátovi na krku. Do tý doby prej procestoval půlku světa. Šárka tvrdí, že je velkej buddhista, ale těžko říct. Spíš pořádněj introvert.

„Čím to chcete šít?“ strká mi obíhačka před oči košík s nitěma.

„Dejte to trojnulkou, ať to drží,“ pátrám očima po krabičkách.

Amputaci končíme přesně kolem půl dvanáctý. Lituju uklízečky, než to tady po takovým hnusu zdezin-fikujou, zkejsnou tady nejmíň hodinu. Říkám si, že ta Šárka měla pravdu, když říkala, že dělat cévní chirurgii je naprostá blbost. Najet sem ráno s pacošem třeba na cévní bypass, když pár hodin předtím tady ležela shnilá noha, to je dost o hubu. I když na druhý straně představa, že bych se mohl vrátit k cévní chirurgii a přece jen ještě něco v životě dokázat, je pro mě neuvěřitelně lákavá.

Havlát se ze sálu vydává do kanclu za staniční, vypije kafe a pak jde se Šárkou udělat vedle na malej sálek nějakej karpál.

Zůstanu chvíli sedět na chodbě u předsálí, máme tam kompl, takže můžu rovnou nabouchat operační protokol. Někdy mám pocit, že jak člověk zapadne do operačního traktu, ocitne se v nějakým chráněným prostoru, do kterého nikdo nesmí. Platí tu jiný pravidla hry, skoro jak v kostele. Pacient je nade vše, nad všechny průsery světa, který člověk musel povinně nechat i s hadrama za dveřma ve filtru. Skoro mě napadne, že čím víc tady budu, tím víc jsem v bezpečí.

Ve filtru shodím propocený hadry a zalezu do sprchy. I přes zamčený dveře slyším instrumentářky, jak se

mezi sebou baví. Drbou Vincze a určitě si myslej, že je přes tekoucí vodu neslyším. Jsou to tady samý mladý holky, pořád se tu mění, říká se, že kvůli staniční. Ta se před náma doktorama tváří jak mílius, ale co občas ty holky pustěj, jak se k nim chová, to je snad větší peklo než s naším primářem. Zastavím vodu, takže za dveřma to okamžitě zmlkne. Občas zaslechnu hlasitější uchichtnutí, šeptaj, ale nerozumím ani slovo.

Oběd do sebe hodím rychlostí blesku, je to neuvěřitelně hnusný, člověk ani neví, jestli to má být maso, nebo co, bramborová kaše z pytlíku a okurkovéj salát, kterej tu nejsou schopni trefit ani omylem.

Začíná horší část programu. Dopisování nejrůznějších zpráv a výkazů, všeho je v poslední době jak nadělanýho. Každěj pitomec vymyslí lejstro a je mu úplně ukradený, jestli se doktor stihne podívat na pacoše, nebo ne. Hlavně že ouřada dostal svoje. Moh bych s tím zalízt na lékařák, ale tyhle věci dělám radši v ošetřovně nebo tak. Už proto, že na odpoledne má přijít Vincz, a nehodlám poslouchat ty jeho nekonečný hemzy.

Na oddělení má sloužit Klára, šikovná sestra, od nás z vesnice, takže by všechno mělo být v pohodě. Když ale vlezu na oddělení, na sesterně sedí ty dvě nový, asi maj holčičí chvílku, kterou jsem jim právě překazil. Okamžitě nafouknou hubu a každá se otočí ke svýmu.

„Klára tady není?“ zeptám se pro jistotu.

„Má nemocný děcko,“ odfrkne ta brejlatá.

Sednu si ke stolu a vytáhnu papíry. „Jak vypadá ten Nováček?“

Brejlatá se tázavě podívá na tu druhou, ta ale jen nejistě zablekotá: „Já ho ještě neviděla.“

„Jak neviděla, vždyť už jste dvě hodiny na službě, ne?“ vyjedu na ni. Ježíšikriste, jim kdyby na oddělení vykrvácel pacient, tak dámy si nevšimnou.

Prásknu kartou na stůl a jdu se na chlapa podívat sám. Pipiny otráveně protáhnou huby. Zejtra je na-práskám jejich šéfový, ať si nemyslí, že jim tohle po-flakování projde. Ale to je přesně to. Holky vylezou ze školy, zkušenosti žádný, hlavně že maj tituly, a nedej bože, aby musely pacošovi utřít prdel. Vůbec nechá-pou, jak má tandem doktor—sestra fungovat. Že se člověk na ně musí spolehnout a že na jejich práci může záviset něčí život. Jenže to jim v těch jejich přechyt-ralejch hlavách vůbec nedochází. Tyhle ať nečekaj, že je při nějakým průseru podržím. To by holky musely začít jinak makat.

V půl třetí stepuju před gymplem a čekám na Jáchyma. Konečně je trochu nad nulou, sníh rychle taje a kolem silnice se hrnou potůčky vody. Říkám si, že jestli to mám s klukem nějak vyřešit, nechci mít za zadkem Markétu.

Konečně se otevřou dveře a ven se začínají trousit děcka. Jáchym obklopenej tou svou partičkou. Jak mě uvidí, nejdřív překvapeně ztuhne. Na moment se zastaví, pak se ale přece jen vydá ke mně. Nic jinýho mu taky nezbejvá.

„Ahoj,“ pozdraví na půl huby a kouká přitom do země.

Kolem projde pár kluků, všimnu si jejich kyselejších úsměšků. Dám jim výrazem tváře zostra najevo, co si o takovejch soplech myslím. Jáchym automaticky zapadne do auta. Čeká, že nastartuju, ale já jen strčím klíček do zapalování a sedím. Jáchym mlčí, ani se nehne.

„Tak co mně k tomu řekneš?“ zeptám se, když vidím, že se k ničemu nemá.

Zase nic.

„Hele, Jáchyme,“ nadechnu se, „jedna věc je udělat klukovinu a někde se ožrat. Ale jiná je kašlat na povinnosti...“

Jáchym zase mlčí. Prostrkuje prsty těma příšernejma dírama po celejch džínách, jako by to byla jediná zábava.

„Můžeš toho laskavě nechat?“ vyjedu na něj.

„Já si svý povinnosti plním,“ trhá dál nitky na stehnech.

„Kurva, vždyť jsi nebyl měsíc na tréninku!“ zařvu tak, že se lidi, kteří právě nastupujou vedle nás do auta, otočí. Jáchym se na mě překvapeně podívá. Milostpán si asi myslel, že se to nedozvím.

„Nebaví mě to,“ utrousí.

„Jak nebaví? Děláš si srandu? Myslíš si, že tě bude v životě všechno jen bavit?“ Pozoruju, jak po čelním skle stíká kapka tajícího sněhu. Na obloze se zase začínají objevovat šedivý mraky. „Chápeš, že se v životě nemůžeš jen tak na něco vykašlat? Co jako myslíš, že z tebe pak bude?“

Čekám, co na to řekne, ale on zas nic.

„Můžeme už jet?“ zeptá se po chvíli.

Ignorant jeden zasranej. Nejradši bych ho zkopal na místě. „Kurva, nikam nepojedem, dokud mně něco rozumnýho neodpovíš!“ Vztekle vyrvu klíčky ze zapalování.

„Není co, prostě na fotbal peču,“ trvá si na svém.

V tý chvíli se už neznám. „Tak víš co? Vypadni! Vypadni a nemysli si, že ti budu zajišťovat takovejhle servis. Jestli se se mnou chceš bavit takhle, tak jsme spolu skončili.“

Jáchym nehne brvou, popadne batoh a bez mrknutí oka vystoupí z auta. Ani za sebou nezabouchne dveře a jde pryč. Chvíli jen sedím a přemejšlím, co dělat. Ve zpětným zrcátku si všimnu, že zahrnul mezi baráky za gymplem. Přece za ním nebudu jezdit a doprošovat se, aby jel se mnou domů. To už by mě měl za úplnýho trotla. Chvíli čekám, jestli se nevrátí, pak ale nastartuju a jedu pryč.

Cestou kolem špitálu zahlídnu holky ze sálu. Mávají na mě a smějou se, jak kdyby viděly kámoše z baru, a ne někoho, s kým celej den trčí u operačního stolu a občas musí ustát dost velký stresy. Když pak člověk občas

zaslechne, jak probírají, kde a s kým pařily a co všechno vyváděly, skoro by jim to nevěřil. V té chvíli mě napadne, že jsem neměl na Jáchyma tak blbě vystartovat. Když si představím sebe v jeho letech, taky bych svého tátu okamžitě vyfakoval. Možná ještě mnohem hůř. Jenže můj otec byl opravdickej držák. Všechno si nejdřív dvakrát rozmyslel. Zařval na mě málokdy. Ale když už se to náhodou stalo, okamžitě jsme se ségrou stáli v pozoru a nedovolili si otevřít hubu dlouhý měsíce.

Když dojíždím domů, zahlídnu Jáchyma, jak si to šlape od státní ze zastávky autobusu. Jedu dál, ani nezastavím, i když to má domů skoro dva kiláky. Ve zpětném zrcátku zahlídnu ten jeho vzdorovitej výraz.

Ráno ve špitále mám dojem, že mě šálí zrak. Nejsem si tím úplně jistej, ale skoro se mi zdá, že jsem zahlídl vcházet do primářovny Šimoníka. Toho Šimoníka, kterej byl u mýho průseru na klinice. Tak to by teda bylo hustý.

„Už jsi ho viděl?“ spustí na mě Vincz, jen co vpadnu do dveří. Sedí na lékařáku s rozepnutou košilí, je po noční a podle černejch pytlů pod očima soudím, že měli pernou noc.

„Co bylo?“ zeptám se místo odpovědi, i když i bez toho se to za chvilku dozvím na hlášení.